

Տ. ՎԱԶԳԵՆ ԵՊԻՄԿՈՊՈՍ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՈՆԻՆ

(19 փետրվարի 2004 թ.)

*«Երանի՛՛ է՛ ձեզ, երբ ձեզ նահապետն ու
հալածեն և իմ պարճառով ձեր մասին
ամեն տեսակ չար խոսք՝ սուր ասեն»:*

(Մաթթ. Ե 11)

«Յանուն Հոր և Որդույ և Հոգույն Սրբոյ. ամեն»:

Միրելի հավաքացյալ քույրեր և եղբայրներ.

Տիրոջ ավերարանական այս պարզամտ օրհնություն դարձավ բոլոր այն քրիստոնյաների համար, ովքեր քրիստոնեությունը դարձրեցին իրենց անունը, իրենց մաշկի գույնը և պարտասու եղան նահապետության և իրենց արյան միջոցով պահպանեցին քրիստոնեական հավաքը, որովհետև այդ ամենը զաղափար էր, մրափոխություն, զիպակցություն, և ոչ ոք չի կարող հանուն Քրիստոսի նահապետության պարտասու քրիստոնյայի միջից հանել այդ ամենը:

Եվ ահա այսօր, մանավանդ Սրբոց Վարդանանց այս նվիրական տոնի օրը, երբ մենք ողջ Եկեղեցով նշում ենք հիշատակը Ավարայրի ճակատամարտում հոգևոր և բարոյական հաղթանակ տարած Սուրբ Վարդան Մամիկոնյանի և նրա հետ նահապետված հազար երեսունվեց զինվորների, այս օրը դառնում է մեզ համար ավելի նվիրական, ավելի սուրբ, այսօր մենք կարծես թե ավելի քրիստոնյա ենք դառնում, որովհետև Վարդանանց ոգին, Վարդանանց շունչն է այսօր մեզ ներշնչում, որովհետև այսօր հավաքված ենք այս Սուրբ Տաճարի մեջ Սրբոց Վարդանանց նահապետական սուրբ հոգիների հրավերով:

Այո, Տղմուտ գետի ափին հասած հայոց բանակն իր ունեցած փոքրաթիվ ուժերով կանգնել էր Հազկերպի մեծաթիվ զորքի դեմ: Շարքերս զիպենք, անշուշտ, Սրբոց Վարդանանց պարմությունը, և այսօր պարմությունն ապրելու և այդ պարմության խորհուրդը զիպակցելու օրն է: Մենք կարող ենք փեսանել, թե ինչպիսին է այսօր Սուրբ Վարդանը մեր մեջ: Արդյոք այսօր մենք Սուրբ Վարդանի հոգին մեր մեջ կրողներն ենք, այսօր մենք այս հազար երեսուն և վեց նահապետների ոգին մեր մեջ կրողներն ենք, մենք է՛լ ենք այսօր պարտասու մեր ժամանակների մարտահրավերներն ընդունելու:

Գուցե այսօր մեզ չեն հալածում մեր հավաքի համար, գուցե այսօր շար չեն խանգարում մեզ, որ մենք ազատորեն պաշտենք մեր քրիստոնեական հավաքը, սակայն այսօր էլ մենք կանգնած ենք աշխարհի բազմաթիվ մարտահրավերների առաջ: Եթե այն օրերին կրոնական հալածանքն էր Հազկերպի կողմից, ապա այսօր մենք փեսնում ենք փարբեր հարձակումներ մեր Եկեղեցու վրա՝ լինեն դրանք աղանդավորներ, լինեն փարբեր գործողու-

թյուններ, որոնք որ ուղղված են այսօրվա մարդու դեմ, որոնք խանգարում են նրա քրիստոնեական ապրումներն ու զգացումներն ավելի կենդանի դարձնելու: Ահա մի կարևոր հարցում, որ յուրաքանչյուր մարդ այսօր իրեն պիտի փառքանդի է ապրում իր ներսում Վարդանանց այդ հերոսամարտը:

Մենք գալիս ենք Վիրահայոց թեմից և այնպեղից գիտենք, որ այդ պատերազմին մասնակցություն է ունեցել նաև վրաց նշանավոր գորականներից Վախթանգ Գորգասալը, և Կովկասի մեր քրիստոնեյա եղբայները ևս մեզ հետ միասին էին: Նույն կերպ այսօր էլ շարժարտահրավերներ կան, որոնք ոչ միայն մեզ են սպառնում, այլ նաև ողջ մարդկությանը և ողջ քրիստոնեյա ժողովրդին:

Մի պահ, սիրելիներ, այսօր կանգ առնենք ու նայենք պարմական այդ օրերին. Զաղկեդոնում հավաքված փարբեր քրիստոնեական Եկեղեցիների՝ ներկայացուցիչներ փորձում էին այդ օրերին փարբեր խնդիրներ լուծել, սակայն մեր ժողովուրդն այդ օրերին կենաց-մահու և ճշմարիտ քրիստոնեական հավատի համար պարտասու էր նահապակության: Մենք այդ օրերին կարիքը չունեինք ճշտելու աստվածաբանական փարբեր խնդիրներ, դրանք մեզ համար այլևս ճշտված էին, սակայն մենք կարիքն ունեինք մեր հայրերի աստվածաբանական օրհնությունը, գաղափարներն ու մտածողությունն այլևս կյանքի կոչելու: Եվ ահա Վարդան Մամիկոնյանը և նրա զինակիցներն իրենց կյանքով ցույց տվեցին, որ ճշմարիտ քրիստոնեյաներ են:

Ահա թե ինչու հայերի կյանքը եղել է, սիրելիներ, ոչ թե քրիստոնեության մասին խոսելը, վարդապետելը, այլ այդ ամենի հետ նաև սեփական կյանքով ասպացուցել քրիստոնեական հավատի գործությունն ու ուժը:

Այսօր, սիրելի հավաքացյալ հայորդիներ, Ս. Վարդանանց փոքր հաջորդեց երկու օր առաջ Ղևոնդյանց նահապակաց մեծ փոքին, երբ մենք նորից անդրադարձանք մեր հոգևոր դասի նահապակությանը Վարդանանց պատերազմում, երբ Ղևոնդյանց՝ Հովսեփ Կաթողիկոսի և Ղևոնդ Երեցի գլխավորությամբ, փարան խոսիստանի խորքերը և այնպեղ նահապակեցին՝ շարդելով, փշրելով նրանց ոսկորները: Սակայն մի վայրկյան իսկ մեր Եկեղեցու հայրերը, մեր քահանա հայրերը երբեք չընկրկեցին ու մնացին անհողողող:

Ահա այդ շունչն է, որ այսօր մեր նվիրական այս երկու երիտասարդներին հրավիրել է սարկավագությունից դեպի քահանայություն:

Առաջինը՝ Ս. Կորիծ քահանան, որ ավագանի անունով Արմեն է, ծնվել, մեծացել և կրթվել է Միացյալ Նահանգներում: Վաչե արքեպս. Հովսեփյանի ձեռամբ ձեռնադրվել է սարկավագ, ապրել եկեղեցական կյանքով: Եվ ահա արդեն մի քանի տարի է, ինչ հրավերով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, ընտանյոք հանդերձ փեղափոխվել է այսպեղ՝ ապրելու և իր կյանքը շաղախելու մեր եկեղեցական կյանքին: Այսօր Ս. Կորիծ քահանան քահանայական օծում ստացավ՝ ապրելու Ղևոնդյանց կյանքով, ապրելու մեր նահապակ հայրերի կյանքով:

Եվ նրա կողքին մյուս, այս գեղեցկապետ քահանան՝ Ս. Շահան քահանան (ավագանի անունով՝ Վարդան), ծնվել և կրթություն է ստացել այսպեղ՝ ուսանելով Ս. Էջմիածնի Գևորգյան Հոգևոր Տեմարանում: Այնուհետև որպես վերակացու իր ծառայությունն է բերել հենց այդ նույն նվիրական հարկի ներքո և ապա աշխատել Երջանկահիշատակ Գարեգին

Ա Կաթողիկոսի անունը կրող աստվածաբանական, հայագիտական կենտրոնում: Եվ այժմ նա էլ իր օժակից եղբոր հետ միասին կոչվում է քահանայության՝ արձակելու և կապելու մեր մեղքերը, փալու մեր հավաքացյալներին Հաղորդություն և շարունակելու առաքելական մեր քահանայագործությունը:

Թույլ փվեք, Վեհափառ Տեր, Ձերդ Սրբության անունից շնորհավորելու մեր այս հրաշալի երիտասարդներին, ինչու չէ, նաև հանուն մեր հոգևոր դասի շնորհավորելու Ձերդ Սրբությանն այս նվիրական և սուրբ օրվա առիթով, որովհետև գիտենք, որ Դուք մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի հետևողությամբ, միշտ նայելով մեր ժողովրդին, մտածում եք. «Ահա հունձքն առաք է, բայց մշակները՝ սակավ» (Մատթ. Թ- 37): Եվ ահա այդ հոգևոր դաշտն այսօր մեր երկու քահանաների օժմամբ ավելանում է:

Մենք շնորհավորում ենք նաև մեր նորածն քահանաների ծնողներին և բոլոր հարազատներին, որոնք որ այսօրեղ են և մեծ ուրախություն են ապրում:

Սիրելիներ, Վարդանանց փոխին, Ս. Պապարագի ավարտին, մենք նաև կապարում ենք Հայրապետական մաղթանք, որովհետև այս փոքր մեկ ուրիշ ուրախություն է պարգևում մեզ. այսօր անվանակոչության օրն է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի, որովհետև Եղիշեի պատմությունից գիտենք, թե ինչպես առաջադեմ Գարեգինը, որ դարձավ հայոց ազնվականներից առաջին նահապետն այդ պատերազմի, ինչպես իր թափված արյամբ պահպանեց մեր քրիստոնեական հավաքը: Մենք գիտենք այսօր, որ առաջադեմ Ս. Գարեգինի, Վարդան Մամիկոնյանի և մեր հազար երեսունվեց սուրբերի աղոթքներն առաքապես իջնում են դեպի մեր Հայրապետը՝ Նորին Սրբությանը արևշաղ քաղում փառքներ պարգևելու, որպեսզի հովվի մեզ, որպեսզի հոգևոր դասին և նրանց հետևող ժողովրդին առաջնորդի դեպի խաղաղության նավահանգիստ:

Այսօր, սիրելիներ, որքան մենք կարիքն ունենք հոգևոր խոսքի, Ավետարանի խոսքի, անկեղծ մտերմության ու անկեղծ բարեկամության: Այս ամենը դրված է Եկեղեցու ուսերին: Պարկերացրեք, թե որքան բարդ ու դժվար է մեր Եկեղեցին առաջնորդող հովվապետի՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդի կրած ծանրությունը: Մնանք աղոթող մեր Վեհափառի համար, որպեսզի Հայոց Եկեղեցին ուղիղ վարդապետությամբ առաջնորդի, և մենք, որպես նվիրյալ զինվորներ, նման այն հազար երեսուն և վեց նվիրյալներին, Հայոց Հայրապետի կողքին շարունակենք մեր հոգևոր ծառայությունը:

Ու թող Աստված օրհնի մեր ժողովրդին այժմ և հավիտյանս հավիտենից, ամեն: